

List opatření

Název opatření:	Správné postupy v oblasti ochrany vod jako složky životního prostředí	ID	DYJ207501
Vliv:	Antropogenní vlivy	Typ LO	B
Typ opatření:	Správa povodí, uplatňování legislativy	DP	DYJ

Návrh opatření

„Správné postupy“ slouží jako základní podklad pro koncepční činnost na úseku správy dílčího povodí Dyje a vztahují se na všechny vodní útvary v tomto dílčím povodí. Jedná se o obecná doporučení a zásady, které vychází z charakterizace dílčího povodí a z podmínek a programů rozvoje Jihomoravského kraje, kraje Vysočina, Jihočeského, Pardubického, Zlínského a Olomouckého kraje, které do území dílčího povodí Dyje územně přísluší. Tyto správné postupy by měly být uplatňovány při aktualizacích a změnách v plánech rozvoje vodovodů a kanalizací příslušných krajů.

Jejich uplatňováním postupně dojde ke zlepšení kvality povrchových a podzemních vod, k postupnému dosažení požadovaných imisních standardů ve vodních tocích a vodních nádržích a k dosažení dobrého stavu/potenciálu vodních útvarů. V oblasti ochrany vod jako složky životního prostředí se jedná o tyto správné postupy (doporučení, zásady):

- Všechny činnosti provádět tak, aby se nezhoršoval stav vodních útvarů, ale naopak docházelo ke zlepšování stavu vodních útvarů povrchových i podzemních vod. Výjimku lze uplatnit pouze v souladu s § 23a zákona č. 254/2001 Sb., o vodách.
- Nakládat s vodou tak, aby bylo dosahováno požadovaných imisních standardů ve vodních tocích a vodních nádržích a nezhoršoval se stav vodních útvarů povrchových i podzemních vod, ale naopak se jejich stav postupně zlepšoval.
- Snižovat znečištění povrchových vod prioritními látkami a zastavit nebo postupně odstranit emise, vypouštění a úniky prioritních nebezpečných látek.
- Předcházet vzniku havarijního znečištění vod, případně snižovat následky havarijního znečištění vod.
- Snižovat emise znečišťujících látek z bodových zdrojů znečištění na úroveň požadavků národních předpisů k dosažení cílů ochrany vod jako složky životního prostředí.
- Plnit požadavky na čištění městských odpadních vod vyplývajících z platných právních předpisů.
- Snižovat znečištění z plošných a difúzních zdrojů znečištění, sanovat staré ekologické zátěže a staré skládky s významným nepříznivým vlivem na stav vod.
- Zvyšovat kapacity a zejména účinnost čištění odpadních vod u existujících čistíren odpadních vod (ČOV).
- Provádět výstavbu a rekonstrukce kanalizačních sítí a tam, kde je to možné, přednostně budovat oddílné kanalizační systémy za účelem snížení emisí do vodních toků, vedoucí ke zlepšování stavu vodních útvarů.
- Snižovat množství srážkových vod přiváděných na ČOV. Zavádět účinné systémy hospodaření se srážkovými vodami. „Čisté“ srážkové vody využívat nebo zasakovat v místě vzniku, v případě nevhodných geologických poměrů budovat retenční nádrže a odtok z nich regulovat. Tam, kde se předpokládá znečištění srážkových vod, vybudovat odpovídající havarijní zabezpečení.
- U stávajících jednotných kanalizací, pro zlepšení stavu vod, budovat retenční nádrže pro zachycení odpadních vod po přivalových srážkách s jejich následným odvedením na ČOV k přečištění.
- Provádět výstavbu nových a rekonstrukce stávajících ČOV pro zlepšování stavu vodních útvarů.
- Pokud je to technicky možné, preferovat centrální čištění odpadních vod na mechanicko-biologických čistírnách odpadních vod před čištěním odpadních vod na malých (domovních) čistírnách odpadních vod či v jiných, méně účinných zařízeních. Používání takových malých (domovních) ČOV je přípustné pouze pro samostatně stojící objekty příliš vzdálené od trasy kanalizace pro veřejnou potřebu, nikoliv jako koncepční řešení k odkanalizování měst, obcí a jejich částí.
- Zvyšovat podíl obyvatel napojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu zakončenou funkční ČOV.
- V obcích, kde je vybudovaná splašková kanalizace, zásadně neumísťovat čištění odpadních vod z rozšiřující

se zástavby prostřednictvím nových malých domovních čistíren odpadních vod, výjimky jsou ojedinelé přípustné pro samostatně stojící objekty příliš vzdálené od trasy kanalizace pro veřejnou potřebu.

- Zajišťovat mechanicko-biologické čištění odpadních vod ve všech obcích nad 2000 ekvivalentních obyvatel. U čistíren této kategorie, za účelem dosažení cílů ochrany vod jako složky životního prostředí, vyžadovat instalaci a řádné provozování technologie na odstraňování fosforu (např. chemického srážení fosforu), který je v současné době limitujícím ukazatelem pro dosažení dobrého stavu vod.
- Podporovat výstavbu infrastruktury pro odvádění a centralizované mechanicko-biologické postupy čištění odpadních vod i v malých sídlech pod 2000 ekvivalentních obyvatel. I na ČOV v obcích této kategorie v povodích vodárenských nádrží, k ochraně těchto významných vodních zdrojů, vyžadovat instalaci a řádné provozování technologie na odstraňování fosforu, např. chemického srážení fosforu.
- Prosazovat urychlení rekonstrukce technologicky zastaralých a kapacitně nevyhovujících čistírenských zařízení, přednostně v povodích vodárenských nádrží.
- Používat nejlepší dostupné technologie (BAT) při čištění odpadních vod, zejména průmyslových, jako minimálních standardů čištění odpadních vod tam, kde to vyžaduje stav vody ve vodních tocích a stav vodních útvarů.
- V rámci platné právní úpravy vyžadovat plnění emisní standardů, a to nejen ve formě přípustných koncentrací jednotlivých ukazatelů ve vypouštěných odpadních vodách, ale zejména jako minimální přípustné účinnosti čištění (minimální procento úbytku znečištění). Podle NV č. 61/2003 Sb. jsou emisní limity stanovené v koncentračních jednotkách a minimální účinnosti čištění v procentech rovnocenné. Pro BAT jsou stanoveny dosažitelné hodnoty účinností (příloha č. 7 NV č. 61/2003 Sb.) a je nezbytné tento nástroj využívat, zvláště tam, kde na vstupu do ČOV natékají silně naředěné odpadní vody.
- V územích vyžadujících zvýšenou ochranu povrchových vod (zejména u vod využívaných pro lidskou spotřebu a koupacích vod) je nezbytné vyžadovat přísnější hodnoty přípustného znečištění povrchových vod k tomu, aby byly dosaženy imisní hodnoty podle přílohy č. 3, tab. 1a NV č. 61/2003 Sb.
- Nezhoršovat stávající průchodnost vodních toků pro migraci ryb a dalších vodních živočichů.
- Postupně zlepšovat migrační průchodnost vodních toků pro migraci ryb a dalších vodních živočichů, zejména budováním vhodných typů rybích přechodů na stávajících migračních překážkách.
- Pokud možno nenarušovat přirozenou a přírodě blízkou morfologii a ekologické parametry vodních toků. Jestliže je ve veřejném zájmu nezbytné v některém úseku vodního toku zhoršit jeho morfologický stav, je nezbytné, aby investorovi byla uložena povinnost provést vhodná kompenzační opatření ke zlepšení morfologického stavu vodních toků v jiném úseku téhož nebo i jiného vodního toku. Ve spolupráci s příslušnými úřady, postupně, podle možností, navrhovat a provádět opatření vedoucí k obnovení přirozených koryt vodních toků.
- Nepovolovat nová nakládání s vodami k odběru povrchové vody z vodních toků, která by způsobovala závažné negativní změny hydrologického režimu vodních toků, pokud to není ve veřejném zájmu.
- Nepovolovat nová nakládání s vodami pro využívání energetického potenciálu vodních toků ve vodních útvarech, ve kterých jsou páteřní vodní toky vymezeny jako nadregionální prioritní biokoridory Konceptí zprůchodnění říční sítě ČR (aktualizací 2014), pokud to není ve veřejném zájmu.
- Nepovolovat nová nakládání s vodami pro využívání energetického potenciálu vodních toků, která předpokládají odvádění povrchové vody z vodního toku a její vypouštění zpět v úseku vodního toku o délce 100 m a více (derivačním způsobem), pokud to není ve veřejném zájmu.
- Zakrývání (zatrubňování) vodních toků povolovat jen ve zcela výjimečných, skutečně nezbytných případech, kdy neexistuje jiné variantní řešení a takové technické řešení je ve veřejném zájmu.
- Neupravená koryta vodních toků udržovat pokud možno v přírodě blízkém stavu. Úpravy koryt vodních toků připouštět pouze výjimečně v odůvodněných případech ve veřejném zájmu.

Časový harmonogram a předpokládané náklady na realizace opatření

Výše uvedené správné postupy (doporučení/zásady) jsou proveditelné ve střednědobém až dlouhodobém časovém horizontu a jejich uplatňování nevyžaduje žádné přímé náklady. Náklady na jednotlivá, jmenovitá opatření, projekty a záměry, vycházející z uplatňování těchto správných postupů, je nutné stanovit individuálně, podle konkrétních podmínek. Správné postupy (doporučení/zásady) podle tohoto listu opatření je nutné uplatňovat po celé období platnosti druhých plánů povodí.